

Pieter de Kok

Welke hervormingsvragen van vandaag nog overblijven in 2035 weet Pieter de Kok niet, maar dat audit hightech wordt, met minimale interruptie van subjectief handelen en denken, is van grote invloed op de vraag hoe het beroep te organiseren.

DISCUSSIE | Column | 10 september 2021

Saroo

Onderweg naar een veelvuldig uitgesteld familiebezoek aan Mexico zag ik de [film Lion](#) uit 2016. Het verhaal gaat over een vijfjarige Indiase jongen, genoemd Saroo ('de Leeuw'). Op een dag raakt hij hopeloos verdwaald in de straten van Calcutta, duizenden kilometers van huis. Saroo wordt geadopteerd door een Australisch gezin en vijftientig jaar later vindt hij zijn ouderlijke huis via Google Maps terug.

Een waargebeurd verhaal, met een heel mooi einde. Prachtige film, tegelijkertijd blijken jaarlijks in India nog steeds 80.000 kinderen vermist te raken. Technologie helpt een klein beetje, gezichtsherkenning op basis van een [AI app](#), ondersteunt de zoektocht inmiddels.

Ik las onlangs dat de grootste markt voor nieuwe technologie de markt van 'sensors' wordt, onder andere gericht op het 'vinden' (*track & trace*). Een markt van [170 billion USD in 2028](#). Dan zal er vast ook wel iets ontwikkeld worden om kinderen in India (en andere delen van de wereld) van een verborgen, niet te detecteren, sensor te voorzien zodat ze gevonden kunnen worden. Geen idee eigenlijk hoe dat veilig te organiseren is.

Sowieso is veiligheid een actueel thema. In Mexico is het kartelgeweld nog verder geëscaleerd (daar lezen we niets over), Afghanistan is in mijn vakantieperiodes overrompeld door de Taliban en [IT-veiligheid](#) is ook weer 'hot'. Verder blijkt de blockchain (en *smart contracts* in het bijzonder) ook niet altijd veiligheid te bieden. Een hack van ruim [600 miljoen USD](#), zo gaat dat tegenwoordig. Over Covid19 ga ik het niet hebben.

De wereld is niet maakbaar, zo ook ons beroep niet, de omgeving waarin we acteren ook niet. De *smart contracts* zijn de brug naar de vraag naar hoe zinvol het huidige debat rondom de hervorming in de accountancy is.

Ik las een reactie van Esther van Grunsven en [Roger Christiaans](#), ik vermoed een accountancystudent, die wat mij betreft precies aangaf waar ik zelf ook mee worstel: "Niemand kan ons vertellen wat de toekomst ons zal brengen. Het is echter de vraag of de techniek ons niet reeds heeft ingehaald en daarmee de discussie over audithervorming op relatief korte termijn overbodig maakt?"

Waar Roger naar verwijst, althans dat vermoed ik, is dat auditing in de huidige vorm de komende tien tot vijftien jaar wellicht spectaculair gaat veranderen. Niemand weet precies hoe, maar in een paar zinnen geef ik een schot voor de boeg. Ik heb mij laten inspireren door teamgenoten die mij uitdagen rondom introductie van E-geld, de *machine learning* ontwikkelingen en het lezen van interessante stukken van [AuditChain](#).

Het idee achter E-geld is wellicht heel eenvoudig. E-geld vervangt fysiek geld (op de bank, munten, biljetten). E-geld is uniek traceerbaar. Als er een transitie komt naar E-geld, dan is er sprake van een gesloten E-geld-circuit. E-geld kan niet worden verborgen, kan niet uit het systeem verdwijnen en E-geld is 24/7 traceerbaar, te identificeren naar de eigenaar. Het klinkt allemaal ver weg, maar de realiteit is dat in [China](#) en andere landen de ontwikkelingen razendsnel gaan.

Zonder het ingewikkeld te maken begrijp ik de vraag van Roger wel. Veel van de klassieke auditvragen zullen met een volledige introductie van E-geld eenvoudig te beantwoorden zijn, er zullen nieuwe vragen bijkomen en andere vragen zullen verdwijnen.

Super versimpeld voorbeeld:

Handelsonderneming A stelt 100 miljoen euro omzet met een marge van 5 miljoen euro te hebben gerealiseerd in 2035, met een liquiditeit van 10 miljoen euro ultimo boekjaar 2035.

De volledigheid van omzet is dan een kwestie van de bewegingen in liquiditeit te volgen. Met E-geld is 'bestaan' en 'waardering' van de liquiditeit al gegarandeerd. De E+ transacties (omzet automatisch gevalideerd) en E- transacties (uitgaven automatisch gevalideerd) is 5 miljoen euro. Debiteuren en crediteuren zullen niet meer bestaan, omdat transacties direct worden afgerekend in een E-geld-setting.

De omspannende verbandcontroles zijn met E-geld volledig geautomatiseerd: Opening E-geld 5 miljoen + 100 miljoen Omzet – 95 miljoen Uitgaven = 10 miljoen E-geld ultimo 2035.

Met introductie van E-geld komen er slimme filters (*Smart Layers*) om bijvoorbeeld per 'eigenaar' te valideren hoeveel E-currency de eigenaar (Handelsonderneming A) heeft. Eigendom is door blockchaintechnologie volledig gewaarborgd. Met uitzondering van een *hack* uiteraard, maar in 2035 is dat natuurlijk opgelost.

Auditors, toezichthouders, fiscus, zullen deze slimme filters ontwikkelen en de bewegingen in E-geld *ongoing* monitoren. Dit zal door *machine learning* plaatsvinden waarbij mogelijke 'E-geld-lekken' zullen worden opgespoord. De routinematige auditprocessen zullen verdwijnen. Mogelijk verdwijnen er ook subjectieve processen rondom waardering van debiteuren en voorraden. De assurance-vragen in de huidige vorm gaan veranderen en geheel nieuwe assurance-vragen zullen ontstaan. Wat en welke, ik heb nog geen idee. Dat we mensen als Roger nodig hebben, die hier een zoektocht naar gaan maken, is duidelijk.

Welke hervormingsvragen van vandaag nog overblijven in 2035 weet ik niet, maar dat audit een hightech-setting wordt, met minimale interruptie van subjectief handelen en denken, zal van grote invloed zijn op de vraag hoe we ons beroep moeten organiseren. Daar zijn andere denkers voor nodig, een nieuwe generatie kan nu die ruimte pakken. Voor wat er nu nog moet veranderen, moet worden hervormd, is recent nog een mooie inventarisatie gedaan, daar horen we binnenkort vast meer over.

Ik heb nog een mooie naam voor E-geld: **De Saroo** – de leeuw die niet meer verdwaalt.

We organiseren in oktober een ronde tafel over de vraag hoe E-currency-ontwikkelingen de auditvragen gaat veranderen en hoe machine learning hier een rol kan spelen – voor de liefhebbers uiteraard. We nodigen belangstellenden uit.

Pieter de Kok is partner bij Coney Minds. Van 2010 tot en met 2014 was De Kok aanjager van vernieuwingsbeweging Tuacc.

GERELATEERD

Jan Bouwens

DISCUSSIE | Column | 22 juli 2021

Innovatie onder druk

Het publiek zet druk op tekortschietende accountants. Vraag is of de professie onder deze druk wel de goede keuzes maakt. →

DATA | 15 juni 2021

Wie leidt de digitale dans tussen accountant en klant?

Hoe innovatief moet de accountant zijn? Is het ontbreken van slimme auditsoftware een dealbreaker? En zijn er al klanten die bij een offerte willen weten hoe het... →

NIEUWS | 25 mei 2021

'Alles wat vandaag waar is, kan morgen niet waar zijn'

Het accountantsberoep staat niet per se bekend als innovatief. Maar vergeleken met een aantal jaren terug zie je een wereld van verschil. "[Door kleine stapjes te... →](#)

Arnout van
Kempen

DISCUSSIE | Column | 09 april 2021

Audit quality en innovatie

[Innovatie van de wettelijke controle is onmogelijk bij de bestaande regulering, meent Arnout van Kempen. →](#)

NIEUWS | 09 maart 2021

KPMG en VU Amsterdam onderzoeken gebruik van AI-technologie in audit

[KPMG en VU Amsterdam starten een gezamenlijk project dat het gebruik van kunstmatige intelligentie in het controleproces naar een hoger plan moet tillen. →](#)